

Wetgevingsadvies Wijzigingsregeling Subsidieregeling voor pg-organisaties 2024-2028

Aan: Ministerie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Betreft: Wijzigingsregeling Subsidieregeling voor pg-organisaties 2024-2028
Door: Coalitie voor Inclusie en Vereniging Inclusie Nederland

Datum: 30 juli 2024

De Coalitie voor inclusie en de Vereniging Inclusie Nederland willen een belangrijk bezwaar aantekenen tegen een onderdeel van de ontwerp-wijzigingsregeling van de Subsidieregeling patiënten- en gehandicaptenorganisaties 2024-2028 (hierna de Wijzigingsregeling).

Het gaat om het voornemen om “collectieve ervaringskennis van de doelgroep” bij de informatievoorziening voor doelgroepen als subsidieverplichting te schrappen.

De Coalitie voor Inclusie en de Vereniging Inclusie Nederland menen dat de schrapping tot resultaat heeft dat alleen organisaties die rond een specifieke gebrek of handicap zijn georganiseerd in aanmerking komen voor subsidie. Organisaties die ‘cross disability’- belangen vertegenwoordigen worden uitgesloten.

Dat duidt erop dat de regering bij het nadenken over ondersteunen van organisaties van mensen met een beperking uit wil blijven gaan van het ‘medisch model’ in plaats van het sociale rechten model. Organisaties die de collectieve belangen behartigen van mensen met ervaringen met allerlei soorten beperkingen, vallen buiten het subsidiemodel en worden niet in staat gesteld die collectieve belangen effectief te behartigen.

Die uitsluiting is regelrecht in strijd met het VN-verdrag inzake rechten van personen met een handicap.

Dit klemmt temeer daar zowel de Coalitie voor Inclusie als de Vereniging Inclusie Nederland al jarenlang, nog voor het VN-verdrag in Nederland werd ingevoerd, actief opkomen voor de collectieve belangenbehartiging van mensen met alle beperkingen en ervaringsdeskundigheid bundelen. De Coalitie voor Inclusie en de Vereniging Inclusie Nederland hebben tal van projecten uitgevoerd rondom de implementatie van het verdrag en ondersteunen tot op de dag van vandaag de VN-ambassadeurs (<https://coalitievoorinclusie.nl/vn-ambassadeurs/informatie-vn-ambassadeurs/>). Deze VN-ambassadeurs vervullen een cruciale rol in de lokale belangenbehartiging. Op lokaal niveau is belangenbehartiging rondom specifieke beperkingen nauwelijks op te merken. Getalsmatig zijn er op lokaal niveau altijd te weinig mensen die ervaringskennis hebben rondom een specifieke beperking en hoe de organisatie van de lokale samenleving inclusie vaak in de weg staat. De VN-ambassadeurs bundelen echter alle specifieke belangen en zijn onder de koepel van de Coalitie voor Inclusie en de Vereniging Inclusie Nederland de ervaringsdeskundigen bij uitstek die hun kennis ‘cross disability’ kunnen inzetten. Op die manier bundelen de Coalitie voor Inclusie en de Vereniging Inclusie Nederland de collectieve ervaringskennis van honderden mensen met een beperking en zijn ze beschikbaar als gesprekspartner voor inclusie beleid volgens het sociaal rechten model op zowel lokaal als landelijk niveau.

Hieronder gaan we nog specifiek in op de juridische aspecten van het voornemen om de mogelijkheid van “collectieve ervaringskennis van de doelgroep” uit de wijzigingsregeling te schrappen en baseren ons daarbij op de aanmerkingen die het College voor de Rechten van de Mens daarover eerder maakte.

In de Wijzigingsregeling wordt voorgesteld om artikel 2.8, tweede lid, onder b, en artikel 4.6, onder b, van de Subsidieregeling te wijzigen. Beide artikelen omschrijven de subsidieverplichtingen voor instellingssubsidie voor pg-organisaties respectievelijk instellingssubsidie voor federatieve samenwerkingsverbanden. In de huidige subsidieregeling is in beide artikelen opgenomen dat de informatievoorziening voor doelgroepen in lijn is met de stand van de wetenschap, medische praktijk of collectieve ervaringskennis van de doelgroep. De voorgenoemde wijziging betreft het schrappen van de optie “collectieve ervaringskennis van de doelgroep”. Wij achten een schrapping van de optie “collectieve ervaringskennis van de doelgroep” als subsidieverplichting niet in lijn met het VN-verdrag Handicap. In artikel 3, aanhef en onder c, van het VN-verdrag Handicap is opgenomen dat één van de grondbeginselen van het verdrag is: de volledige en daadwerkelijke participatie in, en opname in de samenleving van mensen met een beperking.

Onderdeel daarvan is dat mensen zich kunnen aansluiten bij organisaties die hun belangen behartigen. Het VN-comité stelt dat organisaties van mensen met een beperking in staat moeten worden gesteld om financiering aan te vragen, waaronder overheidssubsidies.

Het VN-comité onderscheidt verschillende typen van organisaties:

koepelorganisaties (“umbrella organizations”) en individuele organisaties, waaronder brede organisaties (“cross disability organizations”) en organisaties van zelf-vertegenwoordigers (“self-advocacy organizations”). Juist deze verscheidenheid aan organisaties draagt bij aan de participatie van mensen met een beperking in de samenleving. De doelstelling van deze organisaties – en in het bijzonder van organisaties van zelf-vertegenwoordigers – is onder andere om ervaringen van mensen met een beperking te kunnen bundelen en uit te dragen. Dit draagt bij aan het kunnen voldoen aan de algemene verplichting uit het VN-verdrag Handicap dat mensen met een beperking betrokken moeten worden bij de ontwikkeling van wet- en regelgeving, beleid en de uitvoering daarvan voor zover het hen aangaat. Achtergrond van deze verplichting is dat de ervaring van mensen met een beperking bijdraagt aan de volledige implementatie van het verdrag en daarmee het volledig kunnen deelnemen van mensen met een beperking aan de samenleving. Het voorzien in informatievoorziening aan de doelgroep gestoeld op collectieve ervaringskennis, is voor die taak onontbeerlijk.

Daarbij komt dat in de toelichting bij de huidige Subsidieregeling het belang van (collectieve) ervaringsdeskundigheid voor een inclusieve samenleving wordt onderschreven. Ook in de Wijzigingsregeling blijft dit belang benadrukt in artikel 2.1 waarin de subsidiabele activiteiten worden omschreven. Zo staat onder a: “belangenbehartiging, waaronder het vergaren en inzetten van collectieve ervaringsdeskundigheid”. De redenering dat informatievoorziening gestoeld op collectieve ervaringsdeskundigheid niet langer houdbaar is als grond voor de informatievoorziening, omdat dit in de praktijk onvoldoende toetsbaar is, lijkt in tegenspraak met de mogelijkheid van collectieve ervaringsdeskundigheid als subsidiabele activiteit.

De Coalitie voor Inclusie en de Vereniging Inclusie Nederland vragen u dringend om de mogelijkheid van “collectieve ervaringskennis van de doelgroep” in stand te laten voor de informatievoorziening voor de doelgroep.

Contact

Voor vragen kunt u terecht bij: Margit van Hoeve.
Info@coalitievoorinclusie.nl